

anii 1501—1502, In Acta Alexandri sunt documente cari privesc alegerea ca rege a lui Alexandru, vești de prin diferitele diete ținute în Polonia sau Lituania; despre năvălirea Tătarilor, retragerea Moldovenilor din Pocuția, boala și moartea regelui.

In afară de documente politice, autorul dă și multe documente de natură culturală: proiect de a se bate ducați, clădiri de biserici, etc., etc.

Și pentru istoria noastră aduce lucruri noi. Chestiunea Pocuției este amintită în cele mai multe și aranjarea graniței polono-moldovene și ambasadele cari se trimet pentru acest lucru, fie polone în Moldova, fie moldovene în Polonia. Sunt scrisori între diferiți demnitari în cari se vorbește de Moldoveni, cari fac mereu incursiuni în Pocuția și se cer ajutoare contra lor. Se po-

menesc relațiuni turco-moldovene, s'au comerciale ale Moldovenilor cu Tătarii din Perekop și câteva proiecte de ligă contra Turcilor. Sunt documente în cari regele își exprimă părerea de rău la moartea lui Ștefan cel Mare și admirația ce o are pentru el. Recunoaște pe Bogdan Vodă «salva regni iustitia», amintindu-i de legăturile de prietenie ale lui Ștefan cu coroana polonă, și amintește și de jurământul lui Ștefan la Colomeia. (Doc. nr. 256).

Importanța acestui volum cu documente, este dar destul de mare pentru noi, cari trebuie să mulțumim autorului pentru serviciul ce ne-a făcut, aducându-ne ceva nou, necunoscut încă și îngropat în arhive, ca, desigur multe alte lucruri noi, cari așteaptă să fie scoase la lumină.

Praga 1928.

ELENA EFTIMIU

INFORMAȚIUNI

† Mihail Seulescu. In ziua de 5 Decembrie 1929 s'a stins din viață unul dintre cei mai distinși și mai devotați prieteni ai arhivelor noastre, profesorul universitar Mihail Seulescu. Descendent al unei vechi familii de boieri olteni, de o inteligență vie și de o educație aleasă, defunctul deși se specializase în științele financiare, a fost un mare și pasionat admirator al trecutului românesc, un colecționar și cercetător meticulos al documentelor și monumentelor culturii strămoșești, și un bun cunoscător al instituțiilor și obiceiurilor noastre vechi. Dotat dela natură cu un minunat dar de povestitor, M. Seulescu transforma

orice convorbire într'o plăcută întreținere, din care nu lipsia nici odată o informație interesantă privitoare la trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat al țării noastre.

Dar în mod special își iubia M. Seulescu locul natal și regiunea unde și-a petrecut copilăria, Oltenia, care mai păstrează urmele glorioase ale ascendenților săi. De aceea ocupația de predilecție a vieții sale a fost să adune un material documentar cât mai bogat privitor la istoria acestei regiuni. Și în realitate a reușit să formeze cea mai bogată colecție de documente oltenești, existentă astăzi și

care ar merita să fie publicată cât mai curând.

Bibliofilul remarcabil, M. Seulescu și-a format și o frumoasă bibliotecă de cărți vechi și stampe rari privitoare în special la istoria Românilor. Deasemenea a dat o atenție deosebită heraldicei naționale, pentru care motiv a și fost numit membru și apoi președinte al Comisiunii Consultative Heraldice. În această calitate a colaborat în primul rând la formarea stemei României întregite (1921) și apoi la fixarea stemelor județelor, municipiilor, mitropoliilor și episcopiiilor și ale orașelor capitale de județ (1922—1929).

Cu moartea acestui distins intelectual dispăre o figură din cele mai nobile și mai caracteristice ale timpului nostru, figură care, cu tot occidentalismul său extra modern, conserva o nemărginită dragoste și un respect cu totul special pentru tradițiunile și formele vechi ale vieții poporului nostru.

Școala superioară de arhivistică și paleografie. Cursurile acestei școale au continuat în mod normal în anii școlari 1927/8 și 1928/9. În corpul didactic al școalei nu s'au făcut decât două modificări: în anul 1927/8 d. prof. I. Vlădescu renunțând de a mai preda cursul de izvoarele interne ale istoriei Românilor a fost înlocuit cu d. prof. P. P. Panaitescu, care predă și cursul de izvoarele externe ale istoriei Românilor. Iar în anul 1928/9 s'a reluat cursul de biblioteconomie, rămas nepredat dela moartea regretatului Al. Ionescu-Sadi (1926), încredințându-se d-lui N. Georgescu-Tistu, profesor și bibliotecar al Facultății de Litere din București.

În anul 1928 au absolvit școala d. Căpitan din geniu Al. Dumitrescu, cu teza: Descoperirea fal-

șurilor în acte și documente prin ajutorul fotografiei și d-ra Lileta Bogdanovici, licențiată în drept, cu teza: Alterațiuni grafice în unele boale nervoase și mintale.

În anul 1929 au fost proclamați absolvenți Preotul I. Mușeteanu, cu teza: Documente grecești inedite referitoare la mănăstirea Zlătari și d. M. Regleanu, cu teza: Documente grecești inedite referitoare la mănăstirea Zlătari.

Pe lângă cursurile obișnuite, școala a organizat în anul 1929 o serie de 6 conferințe publice cu subiecte în legătură cu arhivele și documentele. Prima a fost ținută de d. prof. N. Iorga, care a vorbit despre Arhivele Veneției; a 2-a de d. General Radu Rosetti despre arhiva armatei daneze; a 3-a de d. N. Georgescu-Titu despre Bibliografia curentă, primul auxiliar al științei; a 4-a de d. H. Stahl despre autografe; a 5-a de d. P. P. Panaitescu despre Arhivele polone și importanța lor pentru istoria Românilor; a 6-a de d. Gh. Ghibănescu despre Diplomatica slavoromână, uricari și tălmăci.

Cu prilejul Congresului internațional de drept penal ținut la București între 6—10 Octombrie 1929, secția de expertiză grafică a școalei a organizat o *expoziție grafologică*, cuprinzând tot felul de piese scrise din domeniul acestei științe, cum și aparatele necesare pentru expertiza grafică. Expoziția a fost organizată de d. prof. H. Stahl, care a început să pregătească materialul necesar și pentru un viitor muzeu al scrisului, ce va fi încorporat la Muzeul Arhivelor Statului.

Dăm aici planul acestui muzeu al scrisului, după cum a fost publicat în revista franceză *La gra-*

phologie scientifique din Paris nr. 34 din 1930.

I. Expoziția retrospectivă a scrisului: 1. *Originale sau facsimile* ale tuturor alfabetelor din lume, grupate în mod cronologic, dela hieroglife și până la alfabetele stenografice. 2. *Material de scris:* papius, table cerate, pergamente, etc. călămări, stiluri, pene, tocure și penițe, mașini de scris, dictafoane, etc.

II. Autografe cu caracter istoric: 1. Suveranii români. 2. Prelați cari au jucat un rol politic sau cultural. 3. Scriitori, artiști. 4. Oameni politici. 5. Autografele străinilor filoromâni. 6. Personajii ilustre străine.

III. Studiul științific al scrisului: 1. *Anatomia scrisului:* scris neorganizat (copii neștiitori de carte); scrisul desorganizat (bătrânețe, boală, alcoolism, etc.) 2. *Scrisul studiat în mod grafologic:* dimensiune, direcțiune, viteză, apăsare, continuitate, formă, ordonanță.

IV. Falsuri și expertize: 1. Scrieri de criminali, falsificatori, calomniatori, etc. 2. Exemple de falsuri parțiale, totale, cu toate subdiviziunile lor. 3. Aparate: microscopae, epidiascopae, camere obscure, etc.

V. Biblioteca: toate lucrările și publicațiile privitoare la scris și la expertizele scrisului.

Muzeul Arhivelor Statului a avut prilejul să contribuie într-o largă măsură la serbările pentru a zecea aniversare dela unirea Transilvaniei și Banatului cu țara mamă, serbări ce au avut loc între 10—16 Mai 1929: În acest scop s'a organizat în muzeul nostru o mare expoziție de stampe, documente, planuri și cărți vechi referitoare la trecutul acestor două provincii românești. Expoziția a fost inaugurată în mod oficial în ziua a 3-a a serbărilor,

12 Mai, în prezența M. S. Reginei Maria a României, A. S. R. Principesei Elena, M. M. L. L. Regelui și Reginei Greciei, A. S. R. Principesei Ileana, a Inaltului Regent-Patriarh Miron Cristea, a D-lor miniștri Iuliu Maniu, președintele consiliului, G. Mironescu, ministru de externe, Al. Vaida-Voivod, ministru de interne, E. Cihoschi, ministru de război, C. Hiott, ministru palatului, a marilor demnitari ai țării și a unui public select din capitală și din provincie. Cu acest prilej s'a inaugurat și o secție nouă a Muzeului Arhivelor, secția «Bucureștii Vechi», cuprinzând stampe privitoare la istoria Capitalei. Obiectele expuse făceau parte în marea lor majoritate din colecția G. Olzowski, iar restul din colecția Arhivelor Statului.

Expoziția a rămas deschisă până la sfârșitul lui Octombrie 1929 și a fost vizitată în acest timp de numeroase persoane din Capitală și de excursioniști. În luna Octombrie noul Inalt Regent d. Const. Sărățeanu a binevoit de asemenea să o viziteze.

Comisiunea Consultativă Heraldică în urma morții regretatului Paul Gore s'a complectat prin numirea d-lui G. D. Florescu. Terminând cu stemele municipiilor, comisiunea a lucrat la fixarea stemelor orașelor reședințe de județ, cum și ale celorlalte comune urbane, conducându-se de aceleași principii pe cari le-a avut în vedere și la stabilirea stemelor județene: respectarea tradiției și a regulilor heraldice. Spre a se putea cunoaște în cercuri mai largi stemele fixate de comisiune, s'a emis părerea publicării unor albumuri, cari să cuprindă reproducerea exactă a originalelor. Primul album avea să cuprindă stemele județene, un al doilea pe cele ale

municipiilor și orașelor, etc. Dar din cauza lipsei de fonduri lucrarea a rămas să se facă mai târziu. O altă lucrare a Comisiunii a fost întocmirea stemei Universității din Cluj, în vederea serbărilor pentru aniversarea primilor zece ani dela înființarea acestei universități românești.

Documente de miniaturistică românească. Direcțiunea generală a Arhivelor Statului, urmărind realizarea planului de muncă stabilit în 1923, a început să publice în anul 1929 o colecție de miniaturi din vechile acte și documente românești.

Există un număr destul de mare de acte și documente, cari sunt împodobite cu diferite ornamente într'o singură culoare sau în mai multe culori și cari sunt tot atâtea probe de fazele prin cari a trecut și de înălțimea la care a ajuns arta miniaturistică în țara noastră. Colecționarea și publicarea acestor miniaturi este o datorie a Arhivelor Statului, după cum Academia Română consideră ca o datorie a sa publicarea miniaturilor din vechile noastre manuscrise.

Astfel s'a publicat prima fascicolă de 6 planșe cuprinzând inițiale, litere ornate, chenare și înflorituri din documentele veacului XVII și XVIII, adunate și reproduse de d-ra Magdalena N. Iorga; rămâ-

nând ca treptat să se publice și fasciculele următoare.

Colecția aceasta de miniaturi este menită să servească nu numai cercetătorilor artei noastre miniaturistice, dar și tuturor artiștilor decoratori, cari vor găsi într'însa nenumărate modele de copiat și bogate izvoare de inspirație.

Societatea istorico-arheologică „Bucureștii-Vechi“. În toamna anului 1929 a început să funcționeze în legătură cu Arhivele Statului o societate de curând constituită, care urmărește cercetarea și studierea trecutului orașului București din toate punctele de vedere și din cele mai vechi timpuri până în momentul când acest oraș a devenit capitala României întregite.

În mod special, societatea urmărește să facă săpături în așezările vechi din București și împrejurimi, să adune documente de tot felul, reproduceri grafice (planuri, stampe, etc.), publicații românești și străine, monete, medalii, obiecte de artă și de utilitate referitoare la trecutul Bucureștilor; să studieze viața personalităților marcante bucureștene și să reînvieze datinele, obiceiurile și instituțiile vechi caracteristice Bucureștilor. Ea va lucra mână în mână cu primăria municipiului și va contribui la organizarea unui muzeu municipal.